

Országos ifjúsági parlament

(Folytatás az 1. oldalról.)

tanszék oktatóinak rendszeres ideológiai együttműködése.
Az oktatás korszerűsítésének problémáival szorosan összefügg az 1970-es Szervezeti és Működési Szabályzat reformjának időszerűsége. A SZOTE KISZ-bizottsága úgy foglalt állást, hogy az eddigi tapasztalatok alapján támogatja a központi állami vezetés és a tanszék viszonyának megvizsgálását. Az egyetemi demokrácia fejlődésének törelensége, a tanszéki képviselő továbbfejlesztése szükségessé teszi a központi állami vezetés, elsősorban a dékáni vezetés megerősítését, természetesen a tanszéki önállóság meghagyásával. Ez lehetővé tenné a végrehajtás ellenőrzésének hatékonyabbá tételét és az adminisztráció csökkentését is.

Szakmai előrelépés, szociális gondok

A plenáris ülést követően nyolc szekcióban tartott foglalkozásokkal folytatta munkáját a parlament. A felsőoktatási intézmények oktatói-dolgozói szekciójának ülésén — amelynek levezető elnöke László Tivadarné, az Oktatási Minisztérium osztályvezetője volt — megjelent dr. Garamvölgyi Károly oktatási miniszterhelyettes, az érintett minisztériumok képviselői, valamint dr. Vastagh Pál, a KISZ KB intéző bizottságának tagja. A tanácskozáson többek között szó volt a fiatal oktatók munkahelyi beilleszkedésével kapcsolatos problémákról. Javaslatok hangoztak el az oktató-nevelő tevékenység színvonalasabb ellátása érdekében egy reális követelményrendszer bevezetésére, amely segítené képzésüket, szakmai vezetésüket. Ennek keretében a felszólalók szélesebb körű lehetőségek biztosítását szorgalmazták nyelvtanfolyamok, pedagógiai és ideológiai képzések, a

külföldi tanulmányutak szervezésével, valamint a belföldi ösztöndíjak jobb kihasználásával és a publikációs lehetőség szélesítésével. Erdekes kérdésként merült fel a tanácskozáson, a fiatal oktatók tanszéki helyzete. Ezzel kapcsolatban ugyancsak több javaslatot vetettek fel a szekció-ülés résztvevői: ne legyenek az oktatók „tanszéki mindenek”, emeljék az intézmények segéd-személyzetének létszámát, de ne diplomásokkal töltsék be ezeket az állásokat.

Szóba került az is, hogy a felsőoktatásban dolgozók bére messze elmarad a termelő munkában dolgozó hasonló végzettségűek munkabéréitől. Az azonos kulcsszámú egyetemi és akadémiai státuszt betöltők bére is jelentősen eltér. A tudományos ösztöndíjak összege alacsony, ami egyfajta kontrasztelekció kialakulásához vezethet. Eppen ezért a résztvevők szükségességnek tartották az ösztöndíjak összegeinek, valamint a káderutánpótlásnak a felülvizsgálatát.

Végül a jelenlevők határozottabb intézkedések tételét szorgalmazták a felsőoktatásban dolgozó fiatalok közismert lakás-gondjainak megoldására.

Menza, kollégium

A tudományegyetemek szekciójának ülésén részt vett dr. Kornidesz Mihály, az MSZMP KB osztályvezetője, dr. Polinszky Károly oktatási miniszter és dr. Nagy Sándor, a KISZ KB titkára. A tanácskozást dr. Vastagh Pál, a KISZ KB intéző bizottságának tagja, az Egyetemi Főiskolai Tanács elnöke vezette. A szekcióülésen először dr. Garamvölgyi Károly oktatási miniszterhelyettes referátumában válaszolt az egyetemi parlamenten elhangzott kérdésekre és javaslatokra. Ezt követően felszólalásokra került sor. A küldöttek szövege az egyetemi hallgatókat érintő fontosabb kérdésekről: többek között a ked-

vezményes vasúti bérletek számának növeléséről. Javaslatok hangoztak el az oktató-nevelő munkával kapcsolatban a komplex oktatás és államvizsga bölcsészettudományi karokon való megreformálására. A hallgatók szociális helyzetéről szólván az ülés résztvevői szorgalmazták a menzakerés, a kollégiumi férőhely és az ösztöndíjrendszer jobb megoldását. Szó volt továbbá az egyetemi tömegsport helyzetéről és fejlesztésének lehetőségeiről is.

Alkalmosság és felkészülés

A tanárképző főiskolai szekció munkájában együtt vettek részt a tanárképző főiskolák, valamint a tanító- és övönképző intézmények küldöttei. A szekció-ülésen az OM részéről jelen volt dr. Sós Károly, a pedagógusképző osztály vezetője.

A felszólalások három fő témára csoportosultak: a főiskolai oktató-nevelő munka, a tanárképzés területén jelentkező tapasztalatok, az intézményi élet demokratizmusa, valamint diák-szociális kérdések merültek fel. A huszonkét felszólaló között volt Dohány András és Szilágyi János, a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola küldöttei is. Dohány András felvetette, hogy az egyes szakokon, a jelentkezők kis száma miatt, túlságosan alacsony szintűek a felvételi követelmények, ami ezeken a szakokon komoly problémát jelent. Épp ezért javasolta a pályaalkalmassági rendszer kidolgozásának módosítását. Szilágyi János felszólalásában, a diák-szociális gondok kapcsán az egyes intézmények között fennálló tárgyi-felszereltségbeli különbségek megszüntetésének fontosságát emelte ki. Elmondta, hogy az e téren jelentkező különbségek még az azonos intézménytípusokon belül is gondot okoznak.

Összeállította:

**FEKETE KLÁRA
SZALAY ZOLTÁN**

Dr. Szabon József

Eletének 62. évében elhunyt dr. Szabon József, a Szegedi Orvostudományi Egyetem Fül-orr-gégeklinika igazgatója. Személyében a fül-orr-gégeszeti szakrendelésből klinikává fejlesztett intézet vezetőjét vésztettük el; közel 17 évig állott a klinika élén. Tevékenységének ezen időszakát hihetetlen munkabírása, szakma-szeretete, s a beteg ember gyógyítása érdekében vállalt, sokszor lehetetlennek tűnő nehézségek leküzdése jellemezte. Az orvosi esküben tett fogadalmát élete utolsó percéig híven követte. Pedig az élet hozzá sem volt túlságosan kegyes; többször látogatta súlyos betegségeivel, de ezeken derűs józanságával többször úrrá tudott lenni. Tanító mestere — Germán Tibor professor — iránti tisztelte és szeretete, a tőle tanult szakmai alaposág, emberség, a beteg emberrel való lelkiismer-

tes törődés határozta meg orvosi munkáját. Megbízható, fáradtságot nem ismerő, ragyogó manualitással és szakmai tudással rendelkező orvos volt. Kitűnő diagnosztika hírében állt, aki az egész embert nézte, s mint alaposan felkészült jó általános orvos, messzebb látott szakmájánál. Rendelkezett azzal az alig megtanulható érzékkel, intuícióval, amely nélkül igazán jó orvos senki sem lehet. Számos közleménye jelent meg, amelyekben, a gyakorlati élet tapasztalatait összegezve. Legékebben bizonyítja ezt az Apólasztan című tankönyv általa írt fejezete. Műleti felkészültségét és sokoldalúságát jelzi az a 3750 nagy műtétje, melynél az asszisztálás is külön élményt jelentett. Tanítványai közül nyolcan töltöttek be főorvosi állást, felvértezve a klinikán szerzett elméleti és szakmai ismeretekkel.

Mint magánember is sokoldalú volt. Rajongott az irodalomért, melyhez gazdag könyvtára bőven nyújtott élményanyagot. Irodalomszeretete fejlett művészi ízléssel párosult. Szerette a természetet, melyet szülőfalujában, Vadnán — a Sajó völgyében — kedvelt meg igazán. Bár életútja Debrecen — Miskolc — Szenté — Budapesten át vezetett Szegedre, szakmai tevékenységének csúcspontját érte el, ezért is ragaszkodott oly őszintén a különleges természeti adottságokkal megáldott Tiszaparti városhoz.

Közéleti szereplését államunk is elismerte; „Erdemes orvos” és „Az oktatásügy kiváló dolgozója” kitüntetésekben részesítette. Távozási fájdalmas vesztését. Emlékét tanítványai, munkatársai és betegei kegyelettel megőrzik.

Lennél-e nevelőtanár?

A közelmúltban megjelent új pályázati lehetőségeket átvizsgálva egyre több ötödéves tanárszakos hallgató teszi fel ezt a kérdést: *Te elmennél nevelőtanárnak?*

Majd választ sem várva sorolják aggályait. Ilyen formán: a nevelőtanári állásnak nincs presztízse, évtizedek óta nem tartja a közvélemény „rendes” tanári állásnak, nevelőtanárnak csak az megy el, aki nem kap másik állást vagy akit esetleg büntetésből (?) oda raknak, a nevelőtanár nem tanítható, egyáltalán kinek van kedve nap, mint nap csak arra figyelni, rend, fegyelem van-e a hálóban, a tanulóban, s most éppen mire csengetnek.

Első hallásra sok igazságot érezhetünk e megjegyzések mögött, de mégis félmerül a kérdés bennünk, hogy a fenti kérdéskör tudják-e valójában, mit jelent középiskolai nevelőtanárnak lenni?

E kérdéskörre ad választ, azaz a feladatkör minél teljesebb megismertetésére hivatott — más lehetőségek mellett — a József Attila Tudományegyetem Pszichológia Tanszéke által hirdettet, s már több éve működő speciális kollégium: *A kollégiumi nevelés alapkérdései* címmel. A téma iránt érdeklődő hallgatók elméleti és gyakorlati foglalkozásokon vesznek részt (heti 1+1 óra), utóbbiakhoz a JATE Móra Ferenc-kiváló címmel kitüntetett Kollégium szakkollégiumi lehetőségei is hatékony segítséget adnak.

A jelenlegi félévben is működő kiscsoportban főleg negyedéves bölcsészhallgatók dolgoznak. Az előző félévek során, s e tanévben is a kollégiumi nevelőmunka speciális jellegéből kiindulva határozottan megmunkatervünket. Az elméleti előadások a serdülő és az ifjúkor pszichológiai, fiziológiai problémáit, a tanár szerepe a nevelő munkában, pedagógiai-pszichológiai módszerek alkalmazása a kollégiumban stb. mellett lényegként több látogatást iktattunk a munkaprogramba. Így pl. az elmúlt évben az alábbi bentlakásos intézményekben járunk: a Rigó utcai általános iskolás nevelőotthonban, a MÁV középiskolai nevelőintézetben, az Ifjú Garda nevelőintézetben, az Ady Endre középiskolai kollégiumban, legutóbb pedig a Vedres István építőipari szakközépiskolás kollégiumban.

Az adott bentlakásos intézetekben tartott foglalkozásokon az általános képen túl a nevelőtanári munkakört is igyekeztünk megismertetni a hallgatókkal. A szegedi bentlakásos intézmények többsége szívesen fogadott bennünk. Kelkesen beszéltek intézetükről, hagyományaikról, s saját munkájukról is.

A szegedi helyzetképpünket e félév során legalább megyei szintűvé kívánjuk bővíteni, s ezért pl. Hódmezővásárhelyre és Csongrádra látogatunk. A foglalkozások során az Oktatási Minisztérium 1976. szeptemberétől bevezetett új kollégiumi rendtartása alapelveiből indulunk ki. Az első félévben a kollégiumi nevelőmunka történeti előzményeivel ismerkedtünk meg. Az évforduló kapcsán a NEKOSZ kollégiumok pedagógiai örökségével különösen sokat foglalkoztunk. E témából a csoport tagjai önálló dolgozatokat írtak, melyeket a Móra Kollégium NEKOSZ Napok rendezvényein olvastak fel — nagy érdeklődés közepette.

A mostani, második félévben a kollégiumi nevelőmunka legfontosabb területeivel és azok főbb jellemzőivel ismerkedünk meg. Most is központi kérdésünk a nevelőtanár feladatainak megismerése, valamint a kollégiumi nevelőmunka sajátosságainak minél jobb áttekinthetése. Valós élmények megszerzése érdekében a hallgatók egyéni megfigyeléseket végeznek, illetve esettanulmányokat készítenek.

Eddigi tapasztalataink szerint az ebben a kiscsoportban dolgozó negyedéves hallgatók jövőre valószínűleg nem gondolkodnak majd azon, elmenjenek-e kollégiumi nevelőtanárnak. Hozzá kell tenni, hogy ők viszont már azt is tudják, milyen kötelességeik és jogaik lesznek, ha kollégiumba kerülnek. A fentebb már említett Rendtartásból idézzük: A nevelőtanár „Hivatából eredő kötelessége, hogy fejlesse pedagógiai-pszichológiai, világnézeti, szaktárgyi és általános műveltségét.” (4. § 4. bek.) valamint: „Lehetőség szerint munkaidéjén felül néhány órában tanítsa szaktárgyát a kapcsolatos iskolában.” (4. § 10. bek.)

Megítélésünk szerint, amit már tapasztalatok is igazolnak — a kollégiumi nevelőtanári munkának is van tekintélye, sajátos jellegéből következően sok, szép eredménye is. Ez persze elsősorban azokon múlik, akik majd nem kényszerből, hanem pedagógiai meggyőződésből mennek el nevelőtanárnak. Ok ebben a munkakörben is tanárok lesznek.

DR. MICHELLER MAGDOLNA

Házi konferenciák

A József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán 1976. decemberében rendezték meg a Tudományos Diákkörök helyi konferenciáját. Annak ellenére, hogy csak rövid idő állt a hallgatók rendelkezésére (a kari konferencia időpontját az eddigi évekhez képest két hónappal előrehozták), színvonalas dolgozatok születtek. A történelem, világirodalom, magyar irodalom és nyelvészet szekcióban összesen 33 dolgozat indult. Egyedül az sajnálatos, hogy a vizsgaidőszak kezdete előtti „nehéz napokban” kevés érdeklődőt volt képes mozgósítani a konferencia.

Kiemelt első díjat kaptak: Madaras László, Szónyi György, Endre, Kossa Mária Valéria.

Első díjat kaptak: Szigeti Csaba, Balajthy Katalin, Csapody Miklós, Schwarcz Klára, Petrovics István, Füzi László, Sörös Anna, B. Hernádi Zsófia, Dér Terézia, Mátyás Júlia.

Második díjat kaptak: Fülöp Éva, Bartók István, Pomázi Gyöngyi, Erdei Klára, Tanács István, Téglási Imre, Lipák Tibor, Székely Gábor, Maleczky Márta, Flinger Margit, Nékám Krisztina, Loppert Csaba, Barátné Szekeres Zsófia.

Harmadik díjat kaptak: Tóth Sándor, Lehel Agnes, Simon János, Papp Anna, Horányi Zsuzsa.

Ezen kívül két dolgozatot — Fabrice Károlyt és a Király Erzsébetét — dr. Pete István docens távolléte miatt még nem tudták értékelni. A Diákköri Tanács a dolgozatok érdemi elismerése mellett a legjobban dolgozó diákköröknek pénzjutalmat ajánlott fel.

A Szegedi Orvostudományi Egyetemen február 3–4–5-én rendezték meg a Tudományos Diákkörök helyi konferenciáját. Az áprilisi országos konferenciára a következő hallgatók jutottak tovább:

Az orvostanhallgatók közül: 1. Komoly Sámuel—Bozóki Béla, 2. Dux László, 3–4. Csató Miklós, 3–4. Dux Ernő—Dux László, 5. Hudák János, 6. Garamszegi Mária, 7. Tóth Tibor, 8. Patricza János, 9. Remák Géza—Holzinger Gábor, 10. Varga János, 11–12. Szabó Gyula, 11–12. Faragó Mária—Forster Tamás, 13. Szekeres Zsuzsanna, 14–15. Somfai Attila, 14–15. Vécsi László, 16–17. Holzinger Gábor, 16–17. Varga Tamás—Hegedűs Gyula, 18. Béres Imre, 19. Czako Anikó—Huri Anikó, 20. Ritter László.

A gyógyszerészhallgatók közül: 1. Hollós Anikó, 2. Kokovai Katalin, 3. Nagy Gizella, 4. Guba Éva—Raduly Klára, 5. Kapás Margit.

A marxizmus-leninizmus szekció továbbjutói: 1. Valkusz Zsuzsanna, 2. Szarvas Gábor, 3. Kovács Ferenc, 4. Öry Ilona, 5–6. Papp Rózsa, Facskó Andrea—Édes István, 7–8. Gábor Katalin, Holzinger Gábor, 9. Várszegi Mária, 10. Hugyecz Edit, 11. Dibó György. Nevezettek mellett az 1975/76. tanév helyi konferenciáján három pályamunka kapott jogot az 1977-es országos konferencián való részvételre: 1. Lózza Agnes—Zimányi Márta, 2. Németh János, 3. Ledniczki István.

Pedagógiai kör

Pedagógiai kör alakult a Herman Ottó Kollégiumban. Mit lehetne még érdekeset, hasznosat gyűjteni a módszertani oktatás során elhangzottakhoz? Programtervezetük összeállításakor ez a szempont vezette őket. Baráti hangulatú beszélgetésnek is beillt volna az ötödévesek élménybeszámolója tanítási gyakorlatukról. Summázása lehetne, amit egyikük mondott: „A tanításért érdemes öt évig tanulni”. Egy másik alkalommal érdeklődés kísérte Kovács László biológia-kémia szakos tanár előadását, amelyben a pályakezdő pedagógus problémáiról beszélt.

Tervezik, hogy ellátogatnak a tanulókísérleti eszközök kutatóintézetébe Békéscsábára, mert természetismeret-területen tárgyakat szeretnének oktatni és ezek nagyrészt a kísérleti szemléltetésen alapulnak. (Az alsóbbéveseknek ajánlják, hogy minél többen vegyenek részt munkájukban). Akad olyan alapszervezet is, amely munkatervébe vette, hogy zomból általános iskolában kiegészítik a biológia szertár felszerelését. Az egyetemi tanszékéről kislejtett preperátumok kisebb javítások után jól használhatók szemléltetésre. „Kis” futkosással nyersanyagot szereztek egy vágóhidról, ebből új mikroszkópmetszeteket készítettek egyetemi oktatók segítségével. Már minden elkészült: a vegyszerek, a metszetek, a kitömött állatok — csak ki kell vinniük Zsombóra.

Reméljük, itt nem akad meg a lelkes kezdeményezés — és többször adhatunk hírt a TTK-s hallgatók pedagógiai körének tevékenységéről.

J. E.